

Monumentnummer*: 523718

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 15 april 2002
Kadaster deel/nr 82923/18

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Deil West Betuwe Gelderland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Deil K 805

Omschrijving**

Omschrijving

onderdeel A Het LANDHUIS heeft een onregelmatige plattegrond met twee bouwdelen. Het gedeelte aan de zuidzijde heeft een souterrain, een bel-étage, een verdieping en de zolder. Dit bouwdeel is, gezien vanaf de zuidzijde, breed en ondiep en ter plaatse van de zuidgevel voorzien van een trapgevel. Het lagere, noordelijke deel van het huis is iets breder en dieper en is voorzien van een souterrain, één bouwlaag en een zolderverdieping. De diverse bouwdelen zijn voorzien van samengestelde daken. Het lagere deel heeft een samengesteld afgeplat schilddak. Het hogere, smallere deel heeft een driezijdig schilddak. Achter de trapgevel bevindt zich een zadeldak dat met de nok haaks op de oost-west gerichte nok van dit schilddak staat. Alle daken zijn belegd met gesmoorde kruispannen, waarbij op de dakschilden van het hogere gedeelte een driehoekig siermotief van rode kruispannen is gelegd. De nok van dit dak is voorzien van een, op het kleine zadeldak gedeeltelijk verdwenen, crête en van gemetselde schoorstenen op de nokeinden. Ook op het noord- en zuidschild van het lagere gedeelte bevindt zich een in rode kruispannen aangebrachte sierband op het dakschild. De daken zijn voorzien van kroonlijsten.

Tussen het lagere en het hogere bouwdeel bevindt zich aan de oostzijde van het huis een terug liggend smal bouwdeel waarin de ingangspartij is ondergebracht. Dit bouwdeel is net zo hoog als het hogere deel van het huis en heeft een inzwenkend koepeltje waarop zich een klokkentorentje bevindt dat door acht zuiltjes wordt gedragen en is voorzien van een tentdakje met een hoge ijzeren spits. De gevels van het huis zijn in kruisverband opgetrokken en voorzien van een hoog basement in gecementeerde steen. De horizontale werking in de gevels wordt benadrukt door de horizontale groeven in het basement, door de wisselend in steen en in rode verblendsteen uitgevoerde sierbanden aan alle gevelzijden, door de in rode profielsteen en hardsteen uitgevoerde cordonlijst rond het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

hogere bouwdeel en door de in rode profielsteen uitgevoerde architraaf- en daklijsten onder de kroonlijst. De rijkst gedetailleerde gevels zijn de zuid- en de oostgevel. Alle ramen, behalve die in de noordgevel, zijn als schuifraam uitgevoerd en worden aan de zuid- en westgevel geflankeerd door fraai vormgegeven persiennes. De kozijnen zijn in veel gevallen geprofileerd.

De FRONTGEVEL is de op de weg gerichte zuidgevel van het huis. Deze gevel heeft links een risalerend deel met een trapgevel met vier trappen, stenen dekplaten en een top met aan weerszijden een klauwstuk en bekroond met een opzetstuk met een gebroken aediculamotief. De top heeft aan de voorzijde een ronde dichtgezette muuropening met daaronder twee gekoppelde 2-ruits schuiframen met een hardstenen omlijsting. Boven de latei bevindt zich een in rode verblendsteen uitgevoerde ontlastingsboog met hardstenen geboorte- en sluitstenen. Onder de vensterdorpel bevindt zich de in een stenen plaat gebeitelde naam van het huis. De trapgevel wordt ter plaatse van de onderste trap geflankeerd door een overhoeks gemetseld, verticaal gedeelte op een stenen console. De dekplaten aan weerszijden zijn optisch door middel van in steen en rode verblendsteen uitgevoerde sierbanden met elkaar verbonden. De verdieping van het risaliet bevat twee balkondeuren met bovenlicht en een gemetselde tussenstijl. Boven de bovenlichten bevinden zich twee hanekammen in rode verblendsteen en een overkoepelende geprofileerde waterlijst. De kleine houten balkonbalustrade rust op het gedeeltelijk hellende dak van de houten veranda ter breedte van het risaliet. De veranda bevindt zich op een stenen sokkel en is voorzien van in roeden gevatte ramen in de zijwanden en in een gedeelte van de voorzijde en is door middel van een trapje met ijzeren balustrade en een ijzeren draaihekje vanuit de tuin te bereiken. De bijzondere ramen zijn in de hoeken voorzien van ronde, geëtste en gekleurde glasvullingen. De houten staanders zijn decoratief bewerkt. De in de veranda gepleisterde gevel van het risaliet bevat een T-vormig schuifraam en een naar binnen draaiende dubbele deur met bovenlicht. Het iets terugspringende geveldeel rechts van het risaliet is symmetrisch ingedeeld en heeft ter plaatse van de bel-étage twee 2-ruits schuiframen met aan de bovenzijde een bewerkte en geschilderde latei en een in rode verblendsteen uitgevoerde hanekam met sierstenen en een sluitsteen. Daarboven bevinden zich twee iets minder hoge schuiframen met onder de stenen vensterdorpels aangebracht siermetselwerk in rode verblendsteen en boven de vensters een segmentboog met sierstenen, sluitstenen en in de boogvullingen aangebracht siermetselwerk. Ter plaatse van deze ramen is ook in het fries siermetselwerk aangebracht, dat wordt begrensd door de consoles die de kroonlijst ondersteunen. In de plint bevindt zich een keldervenster. De LINKER ZIJGEVEL (westgevel) heeft in het hogere bouwdeel boven elkaar twee T-schuiframen met een afsluitende anderhalf steens strek met hoekstenen. Ter plaatse van de boven- en onderdorpels bevinden zich sierbanden. In de plint bevindt zich een keldervenster. De gevel van het bredere en lagere bouwdeel heeft naast elkaar twee T-schuiframen met daarboven in het dakschild twee oorspronkelijke dakkapellen met draairamen en tentdakjes. Ook hier bevinden zich keldervensters in het basement. De ACHTERGEVEL (noordgevel) heeft een naar voren springend deel met een smal middenrisaliet met daarvoor, ter hoogte van het souterrain en de bel-étage een uitgebouwd platgedekt gedeelte. Deze uitbouw bevat de achterdeur en een stolpraam en middels een trap met ijzeren balustrade kan van hieruit zowel de achterdeur als de lager gesitueerde deur van het souterrain bereikt worden. In de trap een rond ijzeren venster. Links van de uitbouw twee keldervensters met daarboven een stolpraam met bovenlicht. Boven de uitbouw bevindt zich een getralied raam. De zolderverdieping bevat in het risaliet een gedeeltelijk dichtgezette vensteropening met daarboven een 2-ruits stolpraam. Aan weerszijden daarvan bevindt zich een stolpraam. Links van het risaliet nog een rond ijzeren raam. Alle vensteropeningen zijn afgesloten met anderhalf steens strekken. Ter plaatse van de onder- en bovendorpels zijn sierbanden aangebracht. Het terugspringende deel van de gevel links is blind uitgevoerd. Boven de plint bevinden zich de twee eerder genoemde peilstenen. Beide stenen hebben een horizontale sleuf. Op de kleine steen links in de gevel staat de tekst: 6 el. 62dm/(sleuf)/boven AP'. De grotere steen rechts daarvan vermeldt: 5 el 86 duim/(sleuf)/boven Aspns peil/naart verhang/van/28 Februarij 1851'.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De RECHTER ZIJGEVEL (oostgevel) is de eigenlijke ingangsgevel. Het terug liggende gedeelte in het midden bevat een ingangspartij, bestaande uit een paneeldeur met ijzeren deurrooster, een getoogd en getalied bovenlicht en een verblend- en hardsteenomlijsting. De voordeur is middels een trap met ijzeren balustrade te bereiken. Naast de deur bevindt zich een stichtingssteentje met daarop de tekst: gelegd door J.J.G. van Everdingen, 28 mei 1898'. Op de verdieping een 2-ruits schuifraam met dezelfde detaillering als de verdiepingramen in de frontgevel. Het hogere bouwdeel bevat op de bel-étage twee gekoppelde 2-ruits schuiframen in één kozijn met een bewerkte middenstijl en een afsluitende latei met daarboven een hanenkam in rode verblendsteen. Boven de cordonlijst bevindt zich eenzelfde, maar iets minder hoog kozijn met een afsluitende segmentboog met siermetselwerk in het boogveld en twee 2-ruits schuiframen. De detaillering onder en boven de vensters is vergelijkbaar met die in de frontgevel. Het lagere bouwdeel bevat naast elkaar twee 2-ruits schuiframen met een afsluitende latei en een hanekam in rode verblendsteen. In het dakschild een originele dakkapel met een draairaam en een dakje op gedecoreerde schoren.

Het INTERIEUR is goed bewaard gebleven en bestaat in de eerste bouwlaag uit een ingangsportaal dat uitkomt op een centraal gelegen hal met trappartij naar de verdieping. Aan deze hal liggen de verschillende woon- en dienstvertrekken zoals de salon, de eetkamer en de tuinkamer. De keuken is ooit verplaatst. In de oude keuken zijn nog wel de bakoven, de schouw en de pomp bewaard gebleven. Op de verdieping bevinden zich verschillende slaapvertrekken. Onder de bewaard gebleven interieuronderdelen bevinden zich de trappartij met geornamenteerde trappaal, vrijwel alle oorspronkelijke paneeldeuren, marmeren vloer en plinten in de hal, de binnenluiken van de vensters, schoorsteenmantels, stucplafonds en tegelwerk. De kelder bezit de oorspronkelijke vloer- en troggewelven.

Waardering

LANDHUIS uit 1898 (complexonderdeel A)

- Van architectuurhistorische waarde als gaaf en goed voorbeeld van een landhuis uit het einde van de negentiende eeuw in neorenaissancestijl, dat opvalt door de gaaf bewaarde hoofdvorm, het materiaalgebruik en de rijke detaillering. Het pand heeft opvallende en goed afgewerkte onderdelen, zoals de trapgevel, de veranda, de kozijnen en het dak. Het interieur van het pand is gaaf bewaard gebleven.
- Van stedenbouwkundige waarde als hoofdonderdeel van het complex dat een karakteristiek onderdeel vormt van het historisch gegroeide rivierengebied, waar het complex de visuele noordelijke afsluiting van het dorp Deil vormt en zeer beeldbepalend gelegen is, op een verhoogde plaats aan de Linge. Het complex is zichtbaar van grote afstand.
- Van cultuurhistorische waarde als hoofdonderdeel van het complex, vanwege de oude geschiedenis van de bouwplaats. Voorts zijn in de achtergevel twee peilmerkstenen aangebracht met een zekere zeldzaamheidswaarde omdat ze naast het Amsterdams Peil ook het Asperens Peil aangeven. De peilmerkstenen zijn typerend voor het rivierengebied.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument